

Weigering toelating leerlingen

door mr. Sherida Jurg-Smith

Opmerkelijke uitspraken

Nederland zit vol rechters en rechtsprekende instanties. Vraag aan een willekeurige voorbijganger hoeveel rechterlijke instanties (nog afgezien van de geschilbeslechten-de instanties) ons land rijk is en je hebt een grote kans dat hij/zij het antwoord schuldig moet blijven. Het zijn er immers nogal wat, één Hoge Raad, vijf gerechtshoven, negentien rechtbanken, de Raad van State en twee bijzondere appèlcolleges, de Centrale Raad van Beroep en het College van Beroep voor het bedrijfsleven. De oude kantongerechten zijn per 1 januari 2002 als sector kanton (60 stuks) ondergebracht bij de rechtbanken. En dan hebben we de 'Rijdende Rechter' nog overgeslagen! Bedenk dan dat deze instanties (vrijwel) dagelijks uitspraak doen en je kunt je voorstellen welk een stortvloed aan uitspraken over ons heen gestort wordt. Gelukkig gaat het merendeel hiervan aan onze aandacht voorbij, maar zo af en toe springt er een uitspraak tussenuit.

Sherida-Jurg-Smith, juriste bij Dyade ziet in hoog tempo ontzettend veel uitspraken voorbij racen. In deze rubriek vindt u voortaan opmerkelijke uitspraken over het onderwijs. Er gebeurt zoveel dat deze rubriek op een vaste plaats kan rekenen!

Vrijheid van onderwijs in dit land is in principe vrijheid om zelf een onderwijsinstelling te beginnen. Het staat niet voor de vrijheid van ouders om zelf toelating tot een school af te dwingen. Zie voor de politieke discussie hier-over ook het interview met kamerlid Ursie Lambrechts op pagina 5 in dit blad. Ouders en kamerleden denken daar vaak anders over. Als er ook nog een rugzak in het spel is, wordt het nog ingewikkelder. Als de ouders en de school er niet uitkomen staat de weg naar de rechter open. Die beslist tenslotte.

De Rechtbank Zutphen heeft op 17 november 2003 een uitspraak gedaan over de weigering van een school leerlingen toe te laten. In deze zaak vorderen de ouders van twee kinderen met een cluster 4 problematiek (psychische problemen, gedrags- of ontwikkelingsstoornissen in samenhang met cognitieve en/of fysieke /somatische problemen) dat een school de kinderen als leerlingen toelaat. De ouders hebben de kinderen, op aanraden van een psycholoog, aangemeld bij een VSO /ZMOK-school voor speciaal onderwijs vanwege ernstige problemen op de reguliere basisschool. De VSO/ZMOK-school heeft hen echter laten weten dat de kinderen niet voldoen aan de toelatingscriteria, waaronder een positief plaatsingsadvies van de afleverende school, op grond waarvan zij niet aangemeld kunnen worden aan de school.

Volgens de ouders handelt de school onrechtmatig door in strijd met het Besluit leerlinggebonden financiering de kinderen, ondanks een positieve beschikking van de Commissie voor Indicatiestelling, niet toe te laten tot haar onderwijsinstelling. Volgens hen hebben ouders immers de keuze om hun kinderen in het voortgezet speciaal onderwijs, dan wel in het reguliere onderwijs te plaatsen, zolang maar aan de voorwaarde van een positieve beschikking is voldaan. Aan het voldoen aan deze voorwaarde zou derhalve ook de plicht voor de school voortvloeien om de kinderen te accepteren. De rechter gaat hier echter niet in mee. Volgens het

Inrichtingsbesluit WVO, (voortvloeiend uit artikel 27 van de Wet op het voortgezet onderwijs), beslist het bevoegd gezag over de toelating van leerlingen. Het bevoegd gezag moet zich weliswaar houden aan de voorwaarden uit het Inrichtings-besluit, maar dat laat onverlet dat het bevoegd gezag de vrije hand heeft bij het vaststellen van het toelatingsbeleid. Een toelatingsverplichting is dan ook niet aan de orde. Deze beleidsvrijheid gaat zelfs zo ver dat ook de rechter dit beleid en de daarop gebaseerde beslissingen slechts marginaal kan toetsen. In casu had de school het toelatingsbeleid, ondanks de wettelijke verplichting hiertoe, niet eens schriftelijk vastgelegd maar volgens de rechter maakte dit de beslissing om de kinderen niet toe te laten niet onrechtmatig. Dit zou slechts anders zijn als de school gehandeld zou hebben in strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur (het vertrouwensbeginsel, het gelijkheidsbeginsel etc.).

De school heeft aangevoerd dat zij, naast een vaststaande procedure, ook een verantwoorde afweging maakt. Zo wordt er gekeken naar de mate waarin de leerling kan functioneren in reguliere klassen, de mate waarin de leerling zelfstandig maar ook in samenwerking met andere kinderen kan werken, de zwaarte van de handicap en de grenzen in de zorg waarmee de school te maken heeft. Naar aanleiding hiervan heeft de school besloten dat de zorgstructuur en het daarbij passende pedagogische klimaat onvoldoende basis bieden om de kinderen adequaat op te vangen c.q. ontwikkeling te bieden, ondanks de inzet van extra geld en begeleiding ('het rugzakje').

Aan de hand van de overgelegde stukken en het gevoerde verweer heeft de rechter besloten dat de school in redelijkheid heeft kunnen beslissen zoals zij gedaan heeft en wijst de vordering van de ouders dan ook af. ●